

خصوصیات عوامل جزم :

لام امر :

۱. عمل لفظی : جزم فعل مضارع.
۲. عمل معنوی : معنای خبری فعل مضارع را به **إنشاء** تبدیل می نماید و **درخواست انجام دادن فعل** را می کند.

فرق بین **إنشاء** و خبر این است که خبر قابلیت صدق (= راست بودن) و کذب (= دروغ بودن) را دارد ولی **إنشاء** این قابلیت را ندارد.

اگر فعل صحیح باشد لام امر در صیغه های ۱، ۴، ۷، ۱۳ و ۱۴ باعث می شود ضمّه تبدیل به **سکون** می شود ولی اگر فعل معتلّ باشد باعث می شود حرف **عَلّه** به **کَلّی** حذف گردد؛ و در صیغه های ۲، ۳ و ۵ لام امر باعث حذف نون عوض رفع می گردد چه فعل صحیح باشد و چه معتلّ.

لای نهی :

۱. عمل لفظی : فعل مضارع را جزم می دهد.
۲. عمل معنوی : معنای خبری فعل مضارع را تبدیل به **إنشاء** می نماید و **درخواست انجام ندادن فعل** را می کند.

نحوه ی جزم دادن آن با لام امر هیچ تفاوتی ندارد غیر از اینکه لام امر بر سر صیغه های مخاطب داخل نمی شود ولی لای نهی بر سر آن ها نیز داخل می شود.

إن شرطیه :

إن شرطیه که یکی دیگر از عوامل جزم فعل مضارع است در **دو** فعل عمل می کند که یکی را بنابر **شرط بودن** و دیگری را بنابر **جزاء بودن** جزم می دهد؛ لذا ما بعد آن چند صورت دارد :

۱. فعل شرط و جزاء شرط هر دو مضارع باشند. ۲. فعل شرط و جزاء شرط هر دو ماضی باشند. ۳. فعل شرط مضارع و جواب شرط ماضی باشد. ۴. فعل شرط ماضی و جواب شرط مضارع باشد.

اگر ما بعد **إن** شرطیه ماضی بیاید معنای آن **مضارع** می شود و زمانش دیگر گذشته نخواهد بود بلکه **آینده** را می رساند و **إن** شرطیه اگر چه در لفظ آن عمل نمی کند ولی چون در محلّ جزم قرار دارد **محلاً** مجزوم می باشد.